

۸۷, ۱۱۱...۷۶
۸۷ ۹۲۳

سلاطین
۱۰۸۷۳

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده فنی و مهندسی

مهندسی برق - گروه قدرت

کارشناسی ارشد

تنظیم پارامترهای سیستم کنترل فرکانس نیروگاه‌ها به منظور بهبود عملکرد
کوتاه-مدت فرکانس با لحاظ اثر شبکه

دانشجو

میعاد رضا شفیعی خواه

استاد راهنما

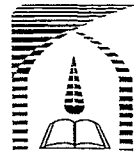
دکتر حسین سیفی

استاد مشاور

دکتر اصغر اکبری فرود

شهریور ۸۷

۱۰۸۶۸۴

بسمه تعالی

تاییدیه اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه

آقای میعادرضا شفیعی خواه پایان نامه ۶ واحدی خود را با عنوان تنظیم پارامترهای سیستم کنترل فرکانس نیروگاه ها به منظور بهبود عملکرد کوتاه مدت فرکانس با لحاظ اثر شبکه در تاریخ ۱۳۸۷/۶/۱۳ ارائه کردند.

اعضای هیات داوران نسخه نهایی این پایان نامه را از نظر فرم و محتوا تایید کرده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد مهندسی برق - قدرت پیشنهاد می کنند.

عضو هیات داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امضا
استاد راهنما	دکتر حسین سیفی	استاد	
استاد مشاور	دکتر اصغر اکبری فرود	استادیار	
استاد ناظر	دکتر محسن پارسامقدم	دانشیار	
استاد ناظر	دکتر احد کاظمی	دانشیار	
مدیر گروه (یا نماینده گروه تخصصی)	دکتر مصطفی محمدیان	استادیار	

این نسخه به عنوان نسخه نهایی پایان نامه / رساله مورد تأیید است.

امضای استاد راهنما:

دستورالعمل حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهشهای علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیات علمی، دانشجویان، دانش آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهشهای علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرحهای تحقیقاتی که با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد ذیل را رعایت نمایند:

ماده ۱- حقوق مادی و معنوی پایان‌نامه‌ها / رساله‌های مصوب دانشگاه متعلق به دانشگاه است و هرگونه بهره‌برداری از آن باید با ذکر نام دانشگاه و رعایت آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مصوب دانشگاه باشد.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه / رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و استاد راهنما مسئول مکاتبات مقاله باشد. تبصره: در مقالاتی که پس از دانش آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه / رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب حاصل از نتایج پایان‌نامه / رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه باید با مجوز کتبی صادره از طریق حوزه پژوهشی دانشگاه و بر اساس آئین‌نامه‌های مصوب انجام می‌شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه / رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق حوزه پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این دستورالعمل در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۱۳۸۴/۴/۲۵ در شورای پژوهشی دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا است و هرگونه تخلف از مفاد این دستورالعمل، از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری می‌شود.

نام و نام خانوادگی

امضاء

مهاوینا محمدی شاه
مهاوینا

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد میعادرضا شفیعی خواه در رشته مهندسی برق - قدرت است که در سال ۱۳۸۷ در دانشکده فنی و مهندسی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی جناب آقای دکتر حسین سیفی و مشاوره جناب آقای دکتر اصغر اکبری فرود از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده رابه عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده ۶: اینجانب میعادرضا شفیعی خواه دانشجوی رشته مهندسی برق - قدرت مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: میعادرضا شفیعی خواه

تاریخ و امضا:

۱۳۸۷، ۶، ۱۹

تقدیم به :

پدر و مادر مهربانم

تشکر و قدردانی :

بدینوسیله از استاد بزرگوار جناب آقای دکتر حسین سیفی که در تمامی مراحل انجام این پایان نامه از راهنماییهای ایشان استفاده کرده‌ام، کمال تشکر را دارم. از جناب آقای دکتر اصغر اکبری فرود که همواره با صبر و حوصله پاسخگوی سوالات بنده بوده‌اند تشکر می‌کنم. از آقایان دکتر محسن پارسا مقدم، دکتر محمودرضا حقی‌فام و دکتر علی یزدیان ورجانی که افتخار شاگردی ایشان را داشته‌ام سپاسگزارم.

چکیده

کنترل فرکانس در بهره‌برداری مناسب از یک شبکه قدرت امری بسیار ضروری می‌باشد. چنانچه نتوان فرکانس را به صورت مطلوب کنترل نمود، احتمال ناپایداری شبکه و خارج شدن سیستم از حالت بهم پیوسته وجود دارد.

در مرحله اول کنترل فرکانس، کنترل اولیه قرار دارد که در صورت وقوع عدم تعادل میان تولید و مصرف، براساس آن بایستی بتوان با استفاده از برنامه‌ریزی‌های مناسب، انحراف فرکانس را هر چه سریعتر به حداقل رسانید. این مهم با استفاده از تنظیم مناسب گاورنرهای شبکه قابل انجام می‌باشد.

تنظیمات گاورنرهای شبکه بایستی به گونه‌ای انجام گیرد که در اثر وقوع هر پیشامد در شبکه و در هر شرایط بهره‌برداری، پاسخ فرکانسی سیستم قدرت مناسب بوده و کمترین میزان انحراف از فرکانس نامی بدست آید. در این مطالعه، به کمک برنامه‌ریزی آرمان، روش جدیدی برای تنظیمات سیستم کنترل اولیه فرکانس با در نظر گرفتن اثر شبکه، شرایط بهره‌برداری مختلف و با وجود پیشامدهای گوناگون ارائه شده است که با استفاده از آن می‌توان فرکانس سیستم قدرت را در برابر اختلالات بار-تولید به بهترین صورت ممکن کنترل نمود. این روش بر روی شبکه آزمایش ۵۷ باس IEEE پیاده شده و نتایج شبیه‌سازی نشان از کارآمد بودن آن در کنترل مناسب فرکانس دارد.

کلید واژه: کنترل اولیه فرکانس، تنظیم بهینه گاورنر، اثر شبکه، شرایط بهره‌برداری، برنامه‌ریزی آرمان.

فهرست مطالب

شماره صفحه	عنوان مطلب
۱	فصل اول - مقدمه
۵	فصل دوم - اصول و روش‌های کنترل فرکانس
۵	۱-۲ - مقدمه
۶	۲-۲ - مدل ساده کنترل خودکار تولید
۶	۱-۲-۲ - مدل واحد
۷	۲-۲-۲ - مدل بار
۸	۳-۲-۲ - مدل موتور محرک
۸	۴-۲-۲ - مدل گاورنر
۱۰	۵-۲-۲ - مدل خط ارتباطی
۱۱	۶-۲-۲ - اصول کنترل خودکار تولید
۱۲	۱-۶-۲-۲ - عملکرد کنترل تکمیلی
۱۲	۲-۶-۲-۲ - کنترل خط ارتباطی
۱۴	۳-۶-۲-۲ - تخصیص تولید
۱۵	۷-۲-۲ - پیاده‌سازی کنترل خودکار تولید
۱۷	۳-۲ - مدل‌سازی سیستم قدرت برای کنترل خودکار تولید
۱۹	۱-۳-۲ - مدل‌های فیزیکی
۱۹	۲-۳-۲ - مدل Rowen
۲۱	۳-۳-۲ - مدل IEEE
۲۲	۴-۳-۲ - مدل GAST
۲۲	۵-۳-۲ - مدل WECC/GGOV1
۲۳	۶-۳-۲ - مدل CIGRE
۲۵	۷-۳-۲ - مدل وابسته به فرکانس
۲۷	۴-۲ - کنترل فرکانس از دیدگاه کنترلی

۲۷	۱-۴-۲- روش‌های کنترلی
۲۸	۲-۴-۲- استراتژی‌های کنترل
۲۸	۳-۴-۲- موده‌های کنترلی
۲۹	۴-۴-۲- اهداف کنترلی
۲۹	۱-۴-۴-۲- کنترل مقاوم
۳۱	۲-۴-۴-۲- کنترل خودتنظیم و تطابقی
۳۲	۵-۴-۲- هوش مصنوعی
۳۳	۱-۵-۴-۲- شبکه عصبی مصنوعی
۳۵	۲-۵-۴-۲- منطق فازی
۳۶	۳-۵-۴-۲- الگوریتم ژنتیک
۳۸	۴-۵-۴-۲- الگوریتم بهینه‌سازی گروه پرندگان
۴۰	۵-۲- ارزیابی تنظیم کننده کنترل خودکار تولید
۴۳	۶-۲- استفاده از فن‌آوری‌های جدید
۴۴	۱-۶-۲- عناصر ذخیره‌ساز انرژی
۴۵	۲-۶-۲- ادوات FACT
۴۸	فصل سوم- تاثیر عوامل مختلف شبکه بر پاسخ فرکانسی سیستم قدرت
۴۸	۱-۳- مقدمه
۵۰	۲-۳- بار
۵۲	۳-۳- میزان رزرو واحدها
۵۳	۱-۳-۳- رزرو تمام واحدها
۵۵	۲-۳-۳- رزرو هر یک از واحدها
۵۵	۱-۲-۳-۳- تاثیر رزرو واحد بخاری ۱ با فرض کافی بودن رزرو واحد بخاری ۵
۵۵	۲-۲-۳-۳- تاثیر رزرو واحد بخاری ۱ با فرض کافی بودن رزرو واحد گازی ۵
۵۶	۳-۲-۳-۳- تاثیر رزرو واحد گازی ۵ با فرض کافی بودن

۵۸	رزرو واحد بخاری ۱
۵۹	۴-۳- پارامترهای خط
۶۰	۳-۴-۱- راکتانس خطوط
۶۰	۳-۴-۱-۱- تغییر راکتانس خط اتصال واحد ۱ به شبکه
۶۱	۳-۴-۱-۲- تغییر راکتانس کل خطوط شبکه
۶۱	۳-۴-۲- سوسپتانس خطوط
۶۲	۳-۴-۱-۲- تغییر سوسپتانس خط اتصال واحد ۱ به شبکه
۶۲	۳-۴-۲-۲- تغییر سوسپتانس کل خطوط شبکه
۶۳	۳-۴-۳- مقاومت خطوط
۶۵	۳-۵- نقطه تنظیم واحدها
۶۵	۳-۵-۱- تغییر بار و تولید تمام سیستم قدرت
۶۶	۳-۵-۲- تغییر نقطه تنظیم واحد بخاری ۱ و واحد ۴
۶۷	۳-۶- اختلال بار- تولید
۶۷	۳-۶-۱- اندازه اختلال بار- تولید
۶۸	۳-۶-۲- محل وقوع اختلال بار- تولید
۶۹	۳-۷- ضریب افتی و ثابت زمانی گاورنر واحدها
۷۰	۳-۷-۱- تغییر ضریب افتی واحد بخاری ۱
۷۰	۳-۷-۲- تغییر ضریب افتی واحد بخاری ۵
۷۳	فصل چهارم- تاثیر تعداد، محل و پارامترهای گاورنر بر پاسخ فرکانسی شبکه
۷۳	۴-۱- مقدمه
۷۳	۴-۲- شبکه آزمایش اصلاح شده
۷۴	۴-۳- انتخاب معیار فرکانسی جامع
	۴-۴- بدست آوردن تاثیر تعداد، محل و پارامترهای گاورنر بر پاسخ فرکانسی
۷۶	شبکه با رخداد پیشامدهای مختلف
	۴-۴-۱- تاثیر پارامترهای گاورنر بر پاسخ فرکانسی شبکه با رخداد
۷۷	پیشامدهای مختلف

۸۱	۲-۴-۴- تاثیر تعداد و محل واحدهای مشارکت کننده در کنترل فرکانس
۸۸	فصل پنجم- تنظیم پارامترهای سیستم کنترل اولیه فرکانس
۸۸	۱-۵- مقدمه
۸۹	۲-۵- روش پیشنهادی تنظیم پارامترهای سیستم کنترل اولیه فرکانس
۸۹	۱-۲-۵- فرضیات مساله
۹۰	۲-۲-۵- تعیین هدف
۹۴	۳-۲-۵- قیود مساله
	۳-۵- پیاده سازی روش پیشنهادی تنظیم پارامترهای سیستم کنترل اولیه
۹۶	فرکانس بر روی شبکه آزمایش اصلاح شده
	۴-۵- پیاده سازی روش پیشنهادی تنظیم پارامترهای سیستم
۱۰۱	کنترل فرکانس بر روی شبکه های بزرگ
	۱-۴-۵- معرفی مدل گاورنرهای بکار رفته بر روی واحدهای شبکه آزمایش
۱۰۳	۵۷ باس IEEE
	۲-۴-۵- پیاده سازی روش پیشنهادی تنظیم پارامترهای گاورنرها بر روی شبکه
۱۰۴	آزمایش ۵۷ باس IEEE
	۱-۲-۴-۵- تنظیم ضریب افتی واحدهای مشارکت کننده در
۱۰۴	کنترل اولیه فرکانس
	۲-۲-۴-۵- تنظیم ضریب افتی و ثابت زمانی واحدهای مشارکت کننده در
۱۰۸	کنترل اولیه فرکانس
۱۱۰	فصل ششم- نتیجه گیری و پیشنهادات
۱۱۲	مراجع
۱۱۶	پیوست الف
۱۱۹	پیوست ب
۱۲۱	پیوست ج
۱۲۳	واژه نامه فارسی به انگلیسی
۱۲۵	واژه نامه انگلیسی به فارسی

فهرست نمودارها

شماره صفحه	عنوان نمودار
۷	شکل ۱-۲: رابطه بین توان مکانیکی و الکتریکی با تغییرات سرعت
۷	شکل ۲-۲: بلوک دیاگرام مربوط به بار
۸	شکل ۳-۲: مدل محرک
۹	شکل ۴-۲: گاورنر سرعت ثابت
۱۰	شکل ۵-۲: گاورنر با حلقه بازگشتی
۱۰	شکل ۶-۲: بلوک دیاگرام گاورنر، ژنراتور، بار و توربین
۱۴	شکل ۷-۲: کنترل تکمیلی در یک سیستم دو ناحیه‌ای
۲۰	شکل ۸-۲: مدل Rowen
۲۱	شکل ۹-۲: مدل تکمیل شده Rowen
۲۲	شکل ۱۰-۲: مدل GAST
۲۳	شکل ۱۱-۲: مدل GGOV1
۲۴	شکل ۱۲-۲: مدل CIGRE
۲۶	شکل ۱۳-۲: مدل توربین گاز وابسته به فرکانس
۲۶	شکل ۱۴-۲: معادلات ترمودینامیکی مدل توربین گاز وابسته به فرکانس
۴۸	شکل ۱-۳: دیاگرام تک خطی شبکه آزمایش
۴۹	شکل ۲-۳: کنترل اولیه فرکانس با وجود اختلال افزایش ۴۰ مگاوات بار در شین ۲۴ در حالی که واحد شماره ۵ بخاری باشد
۴۹	شکل ۳-۳: کنترل اولیه فرکانس با وجود اختلال افزایش ۴۰ مگاوات بار در شین ۲۴ در حالی که واحد شماره ۵ گازی باشد
۵۱	شکل ۴-۳: پاسخ فرکانسی سیستم قدرت به اختلال افزایش ۴۰ مگاوات بار در شین ۲۴ با ضریب k_{pf} مختلف برای بارهای شبکه آزمایش
۵۱	شکل ۵-۳: محاسبه معیارهای فرکانسی شبکه آزمایش در پاسخ به اختلال افزایش ۴۰ مگاوات بار در شین ۲۴ با ضرایب k_{pf} مختلف

- شکل ۳-۶: تاثیر افزایش ضریب k_{pf} هر یک از بارهای شبکه آزمایش
- ۵۲ به معیارهای فرکانسی در پاسخ به اختلال ۴۰ مگاوات افزایش بار در شین ۲۴
- شکل ۳-۷: پاسخ فرکانس سیستم به اختلال بار- تولید ۴۰ مگاوات
- ۵۳ با وجود رزروهای مختلف
- شکل ۳-۸: معیارهای فرکانسی سیستم در پاسخ به اختلال بار- تولید
- ۵۴ ۴۰ مگاوات با وجود رزروهای مختلف
- شکل ۳-۹: تاثیر رزرو واحد بخاری ۱ با وجود بخاری بودن واحد
- ۵۵ بر پاسخ فرکانسی سیستم
- شکل ۳-۱۰: تاثیر رزرو واحد بخاری ۱ با وجود بخاری بودن واحد
- ۵۶ بر معیارهای فرکانسی
- شکل ۳-۱۱: تاثیر رزرو واحد بخاری ۱ با وجود گازی بودن واحد
- ۵۷ بر پاسخ فرکانسی سیستم
- شکل ۳-۱۲: تاثیر رزرو واحد بخاری ۱ با وجود گازی بودن واحد
- ۵۷ بر معیارهای فرکانسی
- شکل ۳-۱۳: تاثیر رزرو واحد گازی ۵ با وجود بخاری بودن واحد
- ۵۸ بر پاسخ فرکانسی سیستم
- شکل ۳-۱۴: تاثیر رزرو واحد گازی ۵ با وجود بخاری بودن واحد
- ۵۹ بر معیارهای فرکانسی
- شکل ۳-۱۵: تاثیر تغییر راکتانس خط اتصال به واحد ۱ بر معیارهای فرکانسی
- ۶۰
- شکل ۳-۱۶: تاثیر تغییر راکتانس کل خطوط شبکه آزمایش بر معیارهای فرکانسی
- ۶۱
- شکل ۳-۱۷: تاثیر تغییر سوسپتانس ارتباط واحد ۱ با شبکه بر معیارهای فرکانسی
- ۶۲
- شکل ۳-۱۸: تاثیر تغییر سوسپتانس کل خطوط شبکه آزمایش بر معیارهای فرکانسی
- ۶۳
- شکل ۳-۱۹: تاثیر تغییر مقاومت کل خطوط شبکه آزمایش بر معیارهای فرکانسی
- ۶۴
- شکل ۳-۲۰: تاثیر طول خط ارتباطی واحد ۱ با شبکه بر پاسخ فرکانسی سیستم
- ۶۵
- شکل ۳-۲۱: تاثیر تغییر یکنواخت نقطه کار واحدها بر معیارهای فرکانسی
- ۶۶
- شکل ۳-۲۲: تاثیر نقطه کار واحدها بر معیارهای فرکانسی
- ۶۷

- شکل ۳-۲۳: تاثیر اندازه اختلال بار- تولید بر معیارهای فرکانسی ۶۸
- شکل ۳-۲۴: تاثیر محل اختلال بر مشارکت واحدها به منظور کنترل فرکانس ۶۹
- شکل ۳-۲۵: تاثیر ضریب افقی واحد بخاری ۱ بر معیارهای فرکانسی ۷۰
- شکل ۳-۲۶: تاثیر ضریب افقی واحد بخاری ۵ بر معیارهای فرکانسی ۷۱
- شکل ۴-۱: بلوک دیاگرام شبکه آزمایش اصلاح شده ۷۴
- شکل ۴-۲: پاسخ فرکانسی دو حالت تنظیم گاورنر ۷۵
- شکل ۴-۳: پیشامدهای یگانه شبکه آزمایش اصلاح شده ۷۸
- شکل ۴-۴: تاثیر پارامترهای گاورنرها بر معیار ITAE با رخداد پیشامد اول ۷۹
- شکل ۴-۵: تاثیر پارامترهای گاورنر بر معیار ITAE با رخداد پیشامد دوم ۷۹
- شکل ۴-۶: تاثیر پارامترهای گاورنر بر معیار ITAE با رخداد پیشامد سوم ۷۹
- شکل ۴-۷: تاثیر پارامترهای گاورنر بر معیار ITAE با رخداد پیشامد چهارم ۷۹
- شکل ۴-۸: تاثیر پارامترهای گاورنر بر معیار ITAE با رخداد پیشامد پنجم ۷۹
- شکل ۴-۹: تاثیر پارامترهای گاورنر بر معیار ITAE با رخداد پیشامد ششم ۷۹
- شکل ۴-۱۰: تاثیر پارامترهای گاورنر بر معیار ITAE با رخداد پیشامد هفتم ۸۰
- شکل ۴-۱۱: تاثیر پارامترهای گاورنر بر معیار ITAE با رخداد پیشامد هشتم ۸۰
- شکل ۴-۱۲: تاثیر پارامترهای گاورنر بر معیار ITAE با رخداد پیشامد نهم ۸۰
- شکل ۴-۱۳: تاثیر پارامترهای گاورنر بر معیار ITAE با رخداد پیشامد دهم ۸۰
- شکل ۴-۱۴: تاثیر پارامترهای گاورنر بر معیار ITAE با رخداد پیشامد یازدهم ۸۰
- شکل ۴-۱۵: تاثیر پارامترهای گاورنر بر معیار ITAE با رخداد پیشامد دوازدهم ۸۰
- شکل ۴-۱۶: تاثیر پارامترهای گاورنر بر معیار ITAE با رخداد پیشامد سیزدهم ۸۰
- شکل ۴-۱۷: تاثیر پارامترهای گاورنر بر معیار ITAE با رخداد پیشامد چهاردهم ۸۰
- شکل ۴-۱۸: تاثیر پارامترهای گاورنر بر معیار ITAE با رخداد پیشامد پانزدهم ۸۱
- شکل ۴-۱۹: تاثیر پارامترهای گاورنر بر معیار ITAE با رخداد پیشامد شانزدهم ۸۱
- شکل ۴-۲۰: تاثیر تعداد و محل گاورنرها بر معیار ITAE با رخداد پیشامد اول ۸۳
- شکل ۴-۲۱: تاثیر تعداد و محل گاورنرها بر معیار ITAE با رخداد پیشامد دوم ۸۳
- شکل ۴-۲۲: تاثیر تعداد و محل گاورنرها بر معیار ITAE با رخداد پیشامد سوم ۸۳

- شکل ۴-۲۳: تاثیر تعداد و محل گاورنرها بر معیار ITAE با رخداد پیشامد چهارم ۸۳
- شکل ۴-۲۴: تاثیر تعداد و محل گاورنرها بر معیار ITAE با رخداد پیشامد پنجم ۸۳
- شکل ۴-۲۵: تاثیر تعداد و محل گاورنرها بر معیار ITAE با رخداد پیشامد ششم ۸۳
- شکل ۴-۲۶: تاثیر تعداد و محل گاورنرها بر معیار ITAE با رخداد پیشامد هفتم ۸۳
- شکل ۴-۲۷: تاثیر تعداد و محل گاورنرها بر معیار ITAE با رخداد پیشامد هشتم ۸۳
- شکل ۴-۲۸: تاثیر تعداد و محل گاورنرها بر معیار ITAE با رخداد پیشامد نهم ۸۴
- شکل ۴-۲۹: تاثیر تعداد و محل گاورنرها بر معیار ITAE با رخداد پیشامد دهم ۸۴
- شکل ۴-۳۰: تاثیر تعداد و محل گاورنرها بر معیار ITAE با رخداد پیشامد یازدهم ۸۴
- شکل ۴-۳۱: تاثیر تعداد و محل گاورنرها بر معیار ITAE با رخداد پیشامد دوازدهم ۸۴
- شکل ۴-۳۲: تاثیر تعداد و محل گاورنرها بر معیار ITAE با رخداد پیشامد سیزدهم ۸۴
- شکل ۴-۳۳: تاثیر تعداد و محل گاورنرها بر معیار ITAE با رخداد پیشامد چهاردهم ۸۴
- شکل ۴-۳۴: تاثیر تعداد و محل گاورنرها بر معیار ITAE با رخداد پیشامد پانزدهم ۸۴
- شکل ۴-۳۵: تاثیر تعداد و محل گاورنرها بر معیار ITAE با رخداد پیشامد شانزدهم ۸۴
- شکل ۴-۳۶: تاثیر تعداد و محل گاورنرها بر تعداد مراحل بارزدایی با وقوع پیشامد ششم ۸۶
- شکل ۴-۳۷: تاثیر تعداد و محل گاورنرها بر تعداد مراحل بارزدایی با وقوع پیشامد هفتم ۸۶
- شکل ۴-۳۸: تاثیر تعداد و محل گاورنرها بر تعداد مراحل بارزدایی با وقوع پیشامد هشتم ۸۶
- شکل ۴-۳۹: تاثیر تعداد و محل گاورنرها بر تعداد مراحل بارزدایی با وقوع پیشامد نهم ۸۶
- شکل ۴-۴۰: تاثیر تعداد و محل گاورنرها بر تعداد مراحل بارزدایی با وقوع پیشامد دهم ۸۶
- شکل ۵-۱: فلوچارت روش پیشنهادی تنظیم پارامترهای سیستم کنترل اولیه فرکانس ۱۰۲
- شکل ۵-۲: مدل توربین-گاورنر آبی ۱۰۴
- شکل ۵-۳: مدل توربین-گاورنر بخاری ۱۰۴
- شکل ۵-۴: محل قرار گیری اجزای روش PSO در تکرار اول ۱۰۵
- شکل ۵-۵: محل قرار گیری اجزای روش PSO در تکرار دهم ۱۰۵
- شکل ۵-۶: محل قرار گیری اجزای روش PSO در تکرار بیستم ۱۰۶
- شکل ۵-۷: محل قرار گیری اجزای روش PSO در تکرار بیست و چهارم ۱۰۶
- شکل ۵-۸: محل قرار گیری اجزای روش PSO در تکرار بیست و هفتم ۱۰۷

- شکل ۵-۹: محل قرار گیری اجزای روش PSO در تکرار بیست و نهم ۱۰۷
- شکل ۵-۱۰: چگونگی میل تابع هدف در تکرارهای مختلف به سمت پاسخ بهینه ۱۰۸
- شکل ۵-۱۱: روند میل تابع هدف در تکرارهای مختلف به سمت پاسخ بهینه ۱۰۸
- شکل الف-۱: مدل توربین- گاورنر بخاری شبکه آزمایش ۱۱۸
- شکل الف-۲: مدل توربین- گاورنر گازی شبکه آزمایش ۱۱۸
- شکل ج-۱: بلوک دیاگرام سیستم سوخت مدل توربین- گاورنر گازی ۱۲۱
- شکل ج-۲: بلوک دیاگرام مبدل دمای مدل توربین- گاورنر گازی ۱۲۱
- شکل ج-۳: بلوک دیاگرام کنترل شتاب مدل توربین- گاورنر گازی ۱۲۱
- شکل ج-۴: بلوک دیاگرام گاورنر مدل توربین- گاورنر گازی ۱۲۲

فهرست جداول

شماره صفحه	عنوان جدول
۶۸	جدول ۳-۱: تاثیر محل وقوع اختلال بار- تولید بر معیارهای فرکانسی
۷۵	جدول ۴-۱: تنظیمات گاورنر
۷۵	جدول ۴-۲: معیارهای فرکانسی برای دو حالت تنظیم گاورنر
۷۷	جدول ۴-۳: ترکیبات مختلف پارامترهای گاورنر
۷۸	جدول ۴-۴: لیست پیشامدهای یگانه شبکه آزمایش اصلاح شده
	جدول ۴-۵: معرفی حالات مورد استفاده به منظور بررسی تاثیر
۸۲	تعداد و محل قرارگیری گاورنرها
	جدول ۵-۱: مقادیر معیار ITAE به منظور تنظیم سیستم کنترل اولیه فرکانس
۹۷	در حالت پرباری
	جدول ۵-۲: مقادیر معیار ITAE به منظور تنظیم سیستم کنترل اولیه فرکانس
۹۸	در حالت میان باری
	جدول ۵-۳: مقادیر معیار ITAE به منظور تنظیم سیستم کنترل اولیه فرکانس
۹۹	در حالت کم باری
	جدول ۵-۴: مقادیر تابع هدف حالت‌های مختلف تنظیم پارامترهای سیستم
۱۰۰	کنترل فرکانس شبکه آزمایش اصلاح شده
۱۱۶	جدول الف-۱: اطلاعات بار و تولید شین‌های شبکه آزمایش
۱۱۷	جدول الف-۲: پارامترهای خط و ترانسفورماتور شبکه آزمایش
۱۱۸	جدول الف-۳: پارامترهای توربین- گاورنر شبکه آزمایش
۱۱۹	جدول ب-۱: اطلاعات بار و تولید شین‌های شبکه آزمایش اصلاح شده
۱۲۰	جدول ب-۲: پارامترهای خط و ترانسفورماتور شبکه آزمایش اصلاح شده
۱۲۱	جدول ج-۱: اطلاعات تولید شین‌های شبکه ۵۷ باس IEEE
۱۲۲	جدول ج-۲: پارامترهای توربین- گاورنر شبکه ۵۷ باس IEEE

فصل اول

مقدمه

۱-۱- مقدمه

هدف اساسی سیستم‌های قدرت، تامین توان مورد نیاز مصرف‌کنندگان است که این توان در دوره‌های زمانی مختلف، تغییر می‌کند. فرکانس یک سیستم، به تعادل توان حقیقی بستگی دارد و برای عملکرد مناسب سیستم قدرت، بایستی فرکانس ثابت بماند.

کنترل دقیق فرکانس، ثبات سرعت موتورهای القایی و سنکرون را فراهم می‌کند. ثبات سرعت راه اندازهای موتوری، در عملکرد مناسب واحدهای تولیدی اهمیت دارد؛ زیرا این واحدها به شدت به عملکرد تمام محرکه‌های جنبی مربوط به سوخت، آب تغذیه و سیستم‌های تغذیه هوای سوخت وابسته هستند. در یک شبکه، افت زیاد فرکانس ممکن است منجر به جریان شدید مغناطیسی در موتورهای القایی و ترانسفورماتورها شود. استفاده از ساعت‌های الکتریکی و استفاده از فرکانس برای سایر مصارف زمان سنجی، نیازمند نگهداری و حفظ دقیق زمان سنکرون است که با انتگرال فرکانس متناسب می‌باشد.

همانطور که گفته شد، فرکانس یک سیستم به تعادل توان حقیقی بستگی دارد، در حقیقت تغییر در توان حقیقی، به طور عمده بر روی فرکانس سیستم اثر می‌گذارد. از آنجا که فرکانس، عامل مشترکی در سراسر سیستم است، تغییری در تقاضای توان یک نقطه، به صورت تغییری در فرکانس سراسر سیستم منعکس می‌شود. به دلیل آنکه تعداد زیادی ژنراتور، توان مورد نیاز سیستم را تامین می‌کنند، باید وسایلی فراهم شوند که تغییر توان مورد تقاضا را بین واحدها تقسیم کنند. گاورنر سرعت هر واحد تولیدی، تابع اولیه کنترل سرعت را فراهم نموده و کنترل تکمیلی موجود در یک مرکز کنترل اصلی، میزان تولید را تخصیص می‌دهد.